Codul de procedură fiscală, modificat. Mecanismele de eșalonări care permit companiilor plata datoriilor fiscale în rate au reguli noi

Autor: Paul Chichernea, Associate Biriș Goran SPARL

Codul de procedură fiscală a fost actualizat printr-o ordonanță de urgență care a modificat substanțial regulile pentru ambele mecanisme de eșalonare la plată (clasică și simplificată), care permit companiilor o plată „în rate" a datoriilor fiscale. Modificările vizează, printre altele, eliminarea unor tipuri de debite fiscale de pe lista celor care puteau fi eșalonate la plată, dar și adăugarea unei categorii noi de datorii bugetare care pot fi de-acum cuprinse în cele două mecanisme. Noi prevederi apar și în privința garanțiilor obligatorii pentru contribuabilii care apelează la procedura eșalonării.

Actualizarea Codului de procedură fiscală s-a făcut prin **O.U.G. nr. 20/2023, în vigoare deja, care prevede o serie de reguli noi** la ambele mecanisme de eșalonare la plată permise contribuabililor – și procedura clasică, și procedura de eșalonare simplificată.

Cele mai importante noutăți de **la mecanismul general al eșalonării** vizează reglementarea unei condiții pentru contribuabili de a constitui garanții în procentaj de minimum 50% din valoarea obligațiilor fiscale restante ce fac obiectul înlesnirilor la plată, pentru a beneficia de eșalonarea la plată de cel mult cinci ani, în situația în care contribuabilii dețin bunuri în proprietate insuficiente pentru

a constitui garanțiile impuse de legislație.

În cazul în care debitorii nu pot constitui garanția de minimum 50%, aceștia pot beneficia de eșalonare la plată pe o perioadă de cel mult șase luni. Vechile reglementări se refereau la termenul maxim de șase luni numai pentru debitorii care nu pot constitui niciun fel de garanție.

Lista datoriilor care pot fi cuprinse în eșalonări a fost modificată, în sensul în care au fost incluse și obligațiile fiscale/bugetare care reprezintă fonduri europene sau fonduri publice naționale aferente fondurilor europene, dar au fost eliminate de la eșalonare accizele.

La mecanismul eșalonării simplificate, una dintre cele mai relevante modificări vizează lista datoriilor care sunt permise să fie stinse prin acest mecanism. Astfel, deși au fost introduse și aici obligațiile fiscale/bugetare care reprezintă fonduri europene sau fonduri publice naționale aferente fondurilor europene, au fost excluse: accizele, impozitele și contribuțiile sociale obligatorii cu reținere la sursă sau reținute prin stopaj la sursă, taxele aferente activităților din domeniul jocurilor de noroc.

O modificare care vizează ambele tipuri de eșalonări se referă la faptul că de-acum se poate depune o singură cerere de modificare a deciziei de eșalonare la plată într-un an, în condițiile în care, până la apariția acestei ordonanțe, erau permise două astfel de cereri.

Similar, un debitor poate solicita menținerea unei eșalonări a cărei valabilitate a fost pierdută din cauza nerespectării unor condiții, o singură dată, față de două ori, anterior.

Între timp, ANAF a publicat în dezbatere publică și un proiect de ordin prin care implementează aceste noile reguli stabilite de Codul de procedură fiscală. Odată adoptat, ordinul va permite punerea efectiv în aplicare a reglementărilor.

Printre altele, proiectul de ordin stabilește actualizarea cererilor prin care firmele solicită eșalonări și a celorlalte formulare necesare pe parcursul procedurii.

Viitoarele proceduri ANAF pun în aplicare și noile termene, revizuind, de asemenea, și documentele justificative care se anexează cererii de eșalonare în sensul eliminării unor documente care erau solicitate în mod obligatoriu până acum.

Principalele schimbări propuse de ANAF la procedura eșalonării clasice:

- actualizarea modelului cererii de acordare a eșalonării la plată;
- reducerea numărului de documente justificative care se anexează cererii de eșalonare – dispar, printre altele: situația financiară anuală, situația încasărilor și plăților pe ultimele șase luni anterioare datei depunerii cererii de acordare a eșalonărilor la plată, precum și situația privind indicatorii orientativi și alte informații.

În ceea ce privește procedura eșalonării simplificate, schimbările principale propuse de ANAF vizează:

- eliminarea prevederilor referitoare la acordarea eșalonării la plată, în formă simplificată, pentru debitorii prevăzuți la art. 204 din Codul de procedură fiscală, respectiv cei care trebuie să achite obligațiile fiscale administrate de organul fiscal central într-un anumit termen pentru a se menține autorizația, acordul ori alt act administrativ similar;
- abrogarea prevederilor referitoare la aprobarea unei alte perioade de eșalonare la plată în cazul modificării deciziei de eșalonare la plată;
- introducerea unui nou formular privind acordul de principiu în cazul modificării/menținerii valabilității eșalonării la plată pentru debitorii care trebuie să

achite obligațiile fiscale administrate de organul fiscal central într-un anumit termen pentru a se menține autorizația, acordul ori alt act administrativ similar.